

برخلاف این نزاع‌های سیاسی که بعد از اعلام خبر مذاکرت ایران با تروئیکای اروپایی در داخل به وجود آمد به نظر می‌آید با توجه به تصاعد بحرانی که در روابط ایران و اروپا شاهد هستیم این گفت‌وگوها سیاست کلان جمهوری اسلامی ایران در این مقطع زمانی است. یکی از نشانه‌های گواه این ادعا بر این مسأله استوار است که ما هم‌زمان با گفت‌وگوهایی که آقای دکتر باقری در مسقط با «برت مک گوگک» به عنوان دستیار خاورمیانه‌ای امنیت ملی آقای بایدن کرد و مذاکرات به یک نقطه مطلوبی هم رسید و حتی در سپتامبر ۲۰۲۳ شاهد تبادل زندانیان بین ایران و آمریکا و آزاد شدن اموال بلوکه شده ایران در کره جنوبی بودیم. زمانی که ضروری شد مذاکرات به مسأله هسته‌ای ورود پیدا کند ما با یک سد بزرگ روبه‌رو بودیم که آن روابط ایران و اروپا بود که سرمنشأ آن جنگ اوکراین و همچنین ناآرامی‌های سال ۱۴۰۱ بود که این مسائل تأثیر بزرگی بر چشم‌انداز رفع تحریم‌ها و احیای برجام گذاشت. به نظر می‌آید از همان زمان این مدیریت تنش و رفع تصاعد بحران به عنوان سیاست اصولی و بنیادی جمهوری اسلامی ایران در قبال اروپا انتخاب شد. بنابراین مسأله‌ای که در حال حاضر مخالفان مذاکره طرح می‌کنند و این گفت‌وگوها را برخلاف رویه ایران می‌دانند و ادامه دهنده روش و منش دولت‌های یازدهم و دوازدهم است، حداقل سابقه این مذاکرات در دولت سیزدهم و تشدید بحران روابط نشان می‌دهد که بیش از اینکه این گفت‌وگوها ادامه خط دولت یازدهم و دوازدهم باشد ادامه رویکرد جمهوری اسلامی ایران در دولت سیزدهم است. نکته مهم دیگر اینکه کشورهای اروپایی درست یا نادرست بر این باور هستند که جمهوری اسلامی در قالب جنگ اوکراین در مورد مسائل حاد و بحرانی امنیتی و نظامی ورود کرده است. اروپایی‌ها تصور می‌کنند در این جنگ ایران به کمک روس‌ها شتافته و این مسأله منجر به افزایش خصومت اروپا با ایران شده و به همین دلیل اروپایی‌ها در حوزه‌های مختلف شروع به ایفای نقش منفی برای نوعی اهرم سازی برای تحت فشار قرار دادن ایران کرده‌اند. اعمال تحریم‌های متعدد در حیطه‌های مختلف علیه ایران و ورود عیان و بی سابقه اتحادیه اروپا به مسأله جزایر سه‌گانه و همچنین موضوعی که کشورهای اروپایی در حوزه هسته‌ای ایران گرفتند و در یک سال گذشته مینکر صدور دو قطعنامه ضد ایرانی بودند که مجموع اینها نشان دهند این است که هرچه به جلوتر حرکت می‌کنیم بحران در روابط ایران و اروپا به سمت یک خصومت آشکار، عیان‌تر و همه‌جانبه‌تر در حال حرکت است. از همین رو گفت‌وگوهایی که در دولت سیزدهم توسط آقای دکتر باقری آغاز شد که به اقتضانات حوزه عمل و ضروریاتی که حوزه عمل ایجاد می‌کرد که ما وارد این مذاکرات شویم امروز بیشتر خود را نشان می‌دهد و خیلی حالت اورژانسی بیشتری برای دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی جمهوری اسلامی پیدا کرده است چون می‌تواند برپنده‌ها و حیطه‌های مختلف را در سیاست خارجی ایران تحت تأثیر قرار دهد. نکته حائز اهمیت دیگر این است که ما در ماجرای روابط با اروپا کار آسانی نداریم، چراکه رقابت بین قدرت‌های بزرگ آغاز شده است. در چنین محیطی که تخصص وجود دارد و ایران به دلیل تحت فشار قرار گرفتن از سوی کشورهای غربی و آمریکا گزینه‌ها و کارت‌های کمی برای بازی کردن دارد که این کارت‌ها اغلب به چین و روسیه می‌شود در چنین وضعیتی حل بحران و تخصص با اروپا به مراتب پیچیدگی‌های بیشتری خواهد داشت و به نظر می‌رسد گفت‌وگوهایی که از جمعه آغاز می‌شود احتمالاً به واسطه این پیچیدگی‌ها طولانی‌تر خواهد شد. ما باید با ظرفیت‌های خاصه عمل کنیم که هم روابط ما با چین و به ویژه روس‌ها در این موضوع خاص دچار تلاطم نشود و در عین حال بتوانیم روابط مان را با اروپا بازسازی کنیم. البته شاید آمدن دولت دوم ترامپ و عدم عزم این دولت برای کمک‌های همه‌جانبه از اوکراین چیزی تداوم جنگ و امکان حل و فصل این بحران روزنه‌های بیشتری را به وجود می‌آورد که ما بتوانیم به مدیریت تخصصی با کشور‌های اروپایی بپردازیم.

رئیس جمهور و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور در کنسرت استاد فرهاد فرخ‌الدینی در تالار وحدت، از سال‌ها تلاش ایشان در حوزه موسیقی تقدیر کردند. به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه شنبه شب ۶ آذرماه، مسعود پزشکیان و سیدعباس صالحی به صورت سرزده در اجرای کنسرت «منظومه سیمرغ (قاف)» به رهبری فرهاد فرخ‌الدینی حضور پیدا کردند. حضور مسعود پزشکیان در تالار وحدت با استقبال قابل توجه حضاران روبه‌رو شد و رئیس جمهور به همراه سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و محسن حاجی میرزایی رئیس دفتر ریاست جمهوری در این کنسرت حضور پیدا کرد. در پایان اجرا که با تشویق‌های ممتد حضاران روبه‌رو شد، تابلو و تقدیرنامه‌ای از سوی رئیس جمهور به این چهار برجسته موسیقی اهدا کرد. رئیس جمهوری پیش از ایجاد زمان تنفس بین دو اجرا برای فرصت ورود به سالن، همراه با مسئولان همراه در سالن انتظار حضور داشت. پزشکیان در این زمان آندک، برای روشن بودن تعداد زیاد چراغ‌های سالن انتظار تذکر داد و از مسئولان تالار وحدت درخواست کرد که به سرعت همه چراغ‌ها بچولگی از آن‌ها خاموش شود و تأکید کرد که در این شرایط، همه باید خود را ملزم به صرفه‌جویی در انرژی کنند.

حسین انصاری راد در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

میل به تغییر در مواجهه با جهان در حاکمیت مشاهده می‌شود

ریاست جمهوری پزشکیان علامت تغییر در

حاکمیت بود

مهم‌ترین چالش پزشکیان به قدرت رسیدن

ترامپ است

هستند. در شرایط کنونی نیز آمریکا و کشورهای اروپایی به تغییر نظام سیاسی در ایران فکر نمی‌کنند و بلکه دغدغه‌های دیگری دارند که می‌توان با دیپلماسی و مذاکره رویکردی در پیش گرفت که ایران و طرف مقابل رضایت داشته باشند.» جملات ذکر شده اظهارات حجت‌الاسلام حسین انصاری‌راد نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «آرمان ملی» است. انصاری‌راد در این گفت‌وگو به مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی دولت پزشکیان به خصوص در زمینه سیاست خارجی اشاره کرده که در ادامه حاصل آن را می‌خوانید.

آرمان ملی- احسان انصاری: «ترامپ یک تاجر است و هنگامی که مذاکره می‌کند برای گرفتن امتیاز است. این یک واقعیت است که باید به آن توجه کرد. اگر قرار است مذاکره‌ای صورت بگیرد باید نوعی پده و بستان صورت بگیرد نه اینکه انتظار داشته باشیم تنها از ترامپ امتیاز بگیریم. برخی همواره گمان می‌کنند که آمریکا و کشورهای غربی به دنبال فروپاشی و سرنگونی نظام سیاسی در ایران هستند در صورتی که این تصور با سوال‌های متعدد مواجه است. البته در سطح منطقه ممکن است برخی کشورها به دنبال فروپاشی و تغییر نظام سیاسی در ایران باشند که دچار اشتباه بزرگی

یکی از نکات مثبت دولت پزشکیان حضور

پررنگ زنان در آن بوده است که بجز معاون

زنان، سه زن دیگر به عنوان وزیر، معاون

رئیس جمهور و سخنگوی دولت در کابینه

حضور دارند

استفاده کرده که همه این مسائل نشان می‌دهد تحولاتی در حال رخ دادن است. در شرایط کنونی کشور با چالش‌های مهمی مواجه است و اگر قرار است پزشکیان این چالش‌ها را حل کند باید مسئولان زمینه‌های آن را فراهم کنند. در غیر این صورت این چالش‌ها افزایش پیدا می‌کند و درآینده به شکل‌های دیگری بروز و ظهور پیدا می‌کند. واقعیت این است که در دهه‌های گذشته بنا به اقتضانات زمانی، سیاست خارجی و داخلی ما شکل خاصی داشته است اما امروز که شرایط به‌کلی تغییر کرده، آن سیاست‌ها راهگشا نخواهد بود. برخی سیاست‌های خارجی ما امروز تغییر ماهیت داده است و نمی‌توان آن شعارها و آن اهداف را دنبال کرد. ما دوره‌هایی را طی کرده‌ایم که سیاست‌های خارجی کشور هزینه‌های هنگفت دربر داشته است و امروز می‌توان با حفظ اصول، برای کاستن از هزینه‌ها در برخی شعارها تجدیدنظر کرد. تردیدی نیست که برخی سیاست‌ها موجب افزایش تنش‌ها بوده که انزوای اقتصادی و سیاسی در مجامع بین‌المللی را پدید آورده است. یعنی آن سیاست‌ها به نتیجه نرسید و محقق نشد. مادر دوره‌هایی دشمنی خود را با آمریکا به جهان نشان داد ایم. در آن دوران آمریکا در برخی موارد سیاست‌های تهاجمی محض نسبت به منطقه داشت. اما می‌دانیم که جهان پیوسته در حال تغییر است و اکنون مسئولان ما باید این تغییرات را در سیاست‌های داخلی و خارجی در نظر بگیرند تا کشورمان در جهان به عنوان کشوری منطقی و دارای اصول معرفی شود. در عین حال این واقعیت بی‌غیر قابل کتمان و بسیار ناگوار است که اسرائیل یک کشور غاصب، ظالم و زورگو در منطقه و آمریکا نیز ذاتاً سلطه‌جو و مستکبر است که در موارد متعدد خوی استکباری خود را نشان داده است. به عبارت دیگر خوی استکباری آمریکا یکی از مهم‌ترین دلایلی است که نمی‌توان به آن کشور اطمینان داشت اما در مناسبات بین‌المللی اطمینان مطرح نیست و فقط حفاظت از منافع ملی اهمیت دارد. از نظر فقهی یک تکلیف تنها با داشتن سه شرط محقق خواهد شد. نخستین شرط یک تکلیف «امکان» است. یعنی انسان و جامعه‌مکلف به تکلیفی نیستند که امکان تحقق آن وجود ندارد. در قرآن مجید نیز ذکر شده امر ناممکن قابل تکلیف نیست. شرط دوم این است که فساد در آن وجود نداشته باشد. تکلیفی که ملت را فقیر و ضعیف کند و رضایت و اعتماد مردم را به همراه نداشته باشد برای هیچ فرد و جامعه‌ای ضروری نیست. دنبال کردن

در حالی که ترامپ چندان قابل پیش‌بینی نیست، در

چه شرایطی ایران می‌تواند با او گفت‌وگو کند؟

ترامپ در گذشته نیز بحث مذاکره با ایران را مطرح می‌کرد. وی با کشورهای دیگر هم مذاکره کرده است. نمونه بارز آن مذاکراتی بود که وی با رهبر کره شمالی داشت و تخصصات بین دو کشور که نزدیک به جنگ شده بود کاهش داد. البته ترامپ قابل پیش‌بینی نیست اما وی در رقابت‌های انتخابات آمریکا بارها عنوان کرد که به دنبال تنش و درگیری با ایران نیست. این احتمال را باید در نظر گرفت که اگر قرار باشد ایران و ترامپ پای میز مذاکره بنشینند، ترامپ شرایط سختی را در نظر بگیرد که تصمیم‌گیری را برای ایران سخت کند. احتمال دارد که ایران در آن موقعیت میز مذاکره را ترک کند. با این وجود تنها راه کم‌هزینه دیپلماسی و مذاکره است که گمان نمی‌کنم راه آن بسته باشد.

برای مذاکره با ترامپ و غرب نیازمند تجدیدنظر در

برخی رویکردها در سیاست خارجی هستیم. آیا این شرایط

ایجاد شده است؟

حضور آقای پزشکیان در حاکمیت یک نوع تغییر نگرش محسوب می‌شود. این در حالی است که در زمینه سیاست خارجی نیز تغییرات و چرخش‌هایی مشاهده می‌شود که می‌تواند نوید بخش روزهای خوبی برای دیپلماسی کشور باشد. فن‌کر می‌کنم همین که آقای پزشکیان وارد حاکمیت شده یک‌گام بزرگ برای تغییر برداشته شده است. نکته دیگر اینکه آقای پزشکیان از اهل سنت و قومیت‌ها در کابینه خود

عبدالرضا فرجی‌راد:

گفت‌وگوی ایران و اروپا را باید به فال نیک گرفت

است. عبدالرضا فرجی‌راد گفت: همان‌طور که می‌دانیم، قطعنامه ۲۲۳۱ در حال نزدیک شدن به پایان مدت اعتبار خود است و کمتر از یک سال به انقضای آن مانده است. با این حال، اگر روابط میان ایران و اروپا به طور کلی ایران و غرب تیره بماند و نتوانند اختلافات خود را در زمینه مسائل هسته‌ای، همکاری با ژانسیون‌های انترزیتی و موضوعاتی مانند غنی‌سازی و سانتریفیوژها حل و

برخی سیاست‌های منطقه‌ای هم در همین محدوده قابل درک است. یعنی تحقق این مشروط به این است که در آن فساد وجود نداشته باشد. این در حالی است که سرمایه‌های مادی و معنوی کشور قربانی برخی شعارها و خواست‌ها شده که همراه با همان مشکل بوده است. شرط سوم یک تکلیف این است که نباید در تعارض با «اهم» باشد. در واقع ما باید به شکلی تکلیف خود را انجام بدهیم که تکالیف بالاتری وجود نداشته باشد.

هدف ترامپ برای مذاکره با ایران چه خواهد بود؟

ترامپ یک تاجر است و هنگامی که مذاکره می‌کند برای گرفتن امتیاز است. این یک واقعیت است که باید به آن توجه کرد. اگر قرار است مذاکره‌ای صورت بگیرد باید نوعی پده و بستان صورت بگیرد نه اینکه انتظار داشته باشیم تنها از ترامپ امتیاز بگیریم. برخی همواره گمان می‌کنند که آمریکا و کشورهای غربی به دنبال فروپاشی و سرنگونی نظام سیاسی در ایران هستند در صورتی که این تصور با سوال‌های متعدد مواجه است. البته در سطح منطقه ممکن است برخی کشورها به دنبال فروپاشی و تغییر نظام سیاسی در ایران باشند که دچار اشتباه بزرگی هستند. در شرایط کنونی نیز آمریکا و کشورهای اروپایی به تغییر نظام سیاسی در ایران فکر نمی‌کنند و بلکه دغدغه‌های دیگری دارند که می‌توان با دیپلماسی و مذاکره رویکردی در پیش گرفت که ایران و طرف مقابل رضایت داشته باشند. اگر قرار است وضعیت مردم تغییر کند باید استراتژی‌هایی که در سال‌های اخیر توسط جمهوری اسلامی مورد استفاده قرار گرفته تغییر کند. در شرایط کنونی جامعه ایران با بحران‌ها و چالش‌های متعددی مواجه است. به همین دلیل نیاز بود دولت از افرادی در کابینه خود استفاده کند که از تجربه و تخصص کافی برای مدیریت بحران‌ها برخوردار باشند. سیاست‌هایی که تاکنون اتخاذ شده همان سیاست‌هایی است که در چهل و چهار سال گذشته دنبال شده است. هنوز هم امروز برخی طرفدار همان سیاست‌هایی هستند که در چهل سال گذشته امتحان خود را پس داده و مسبب وضعیت موجود جامعه بوده است. نتیجه ادامه این سیاست‌ها این است که امروز مردم ایران با بحران‌های متعددی مواجه هستند.

با توجه به شرایط موجود آیا می‌توان نسبت به بهبود

زندگی مردم در آینده خوشبین بود؟

موجودیت جمهوری اسلامی به اعتماد و رضایت مردم است. اسلام نیز در گرو رضایت مردم است. مردم باید از مدیریت جامعه راضی باشند. سؤال اینجاست که در شرایط کنونی از مدیریت جامعه رضایت دارند؟ آیا ما باید در شرایطی زندگی کنیم که اغلب مردم زیرخط فقر زندگی کنند و مردم از آزادی‌برد کردن برابری زندگی خود ناتوان باشند؟ وضعیت زندگی مردم برخلاف تکلیف شرعی است که برعهده مدیریت جامعه قرار دارد. سرمایه‌های انسانی که به دلیل عدم شرایط مناسب از کشور مهاجرت می‌کنند و در کشورهای خارجی زندگی می‌کنند باید به کشور برگردند و در راستای خدمت به کشور و مردم خود مورد استفاده قرار بگیرند. چرا میزان مهاجرت نخبگان در سال‌های اخیر نسبت به گذشته افزایش چشمگیری داشته است؟ ما باید کاری کنیم که ایران نمونه یک دموکراسی واقعی، قانونمند و یک‌کشور اخلاقی و معنوی باشد. وعده ما در انقلاب اسلامی این بود و قرار بود چنین اتفاقی در آینده رخ بدهد.

صورت بازگشت تحریم‌ها، ایران سیاست‌های خود را تغییر خواهد داد و ایران زمانی که احساس کند همه چیز را از دست داده است ممکن است به سمت خروج از NPT رود. بنابراین طبیعی است که تمایل داشته باشند. این مذاکرات برای هر دو طرف از اهمیت به سزایی برخوردار است. ایران به دنبال پیشرفت در گفت‌وگوها با اروپا است تا ببیند مذاکراتش با ایالات متحده چگونه پیش خواهد رفت. دولت جدید در آمریکا هم اعلام کرده که آمادگی دارد با ایران گفت‌وگو و مسئله هسته‌ای را حل و فصل کند. لذا برای هر دو طرف این گفت‌وگوها اهمیت فراوانی دارد.

آتش‌بس و نظم‌نویین خاورمیانه

ابتدا باید توقف جنگ را به درستی تعریف کنیم. براساس این مفهوم آتش‌بسی صورت گرفته است که در پرتو آن اسرائیل به تضمین امنیت مرزهای تعریف شده اراضی اشغالی دست پیدا خواهد کرد. سیدحسن نصرا... پیش از شهادتش اعلام کرده بود که آتش‌بسی که براساس خواسته‌های آن روزها مطرح می‌شد، قابل قبول نیست اکنون اما حزب... و در مجموع محور مقاومت، در بستری از وقایع بعد از ۷ اکتبر قرار گرفته‌اند که با وجود زیاده‌خواهی‌های نتانیاهو، گفتمان انقلابی توسط آنچه محور مقاومت نام دارد، باز تعریف خواهد شد. در این مورد مسئولان رژیم اسرائیلی تهدید کرده‌اند که با کوچک‌ترین تحرکات جنگی در لبنان که مواضع این رژیم را تهدید کند، آتش‌بس را نقض می‌کنند. در این مورد از آمریکا تضمین بین‌المللی گرفته است تا این آتش‌بس همچنان باقی بماند. اینکه واشنگتن چنین آتش‌بسی را تضمین و امنیت اسرائیل را برعهده می‌گیرد از گذشته وجود داشت، اکنون اما به صورت رسمی مواضع رژیم اسرائیل را زیر پروبال خود گرفته است. با این تعریف باید بگوییم که نظم‌نویینی در منطقه با محوریت آمریکا با امضای این آتش‌بس شکل می‌گیرد.

آمریکایی‌ها در عراق پیمان‌نامه‌های امنیتی دارند که برای یک صد سال ادامه خواهد داشت و از نظر آمریکایی‌ها این قراردادها و توافقنامه‌ها به حضور آنها در منطقه مشروعیت می‌دهد و این می‌تواند در آینده گفتمان انقلابی محور مقاومت را به میدان بکشاند و فعال نگه دارد. چرا که تضمین امنیت اسرائیل توسط آمریکا تحرکات نظامی در منطقه را تحت شعاع قرار می‌دهد. اگر خطری متوجه اسرائیل باشد آمریکا ورود خواهد کرد و اگر برای منافع آمریکا در منطقه خطری ایجاد شود رژیم اسرائیل ورود می‌کند. توجه داشته باشید که آتش‌بس مطرح شده مشروط است. ولی حالا مسئولان اسرائیلی اعلام کردند که این آتش‌بس باعث خواهد شد تا مرکز بیشتری بر روی ایران داشته باشند. نتانیاهو رسماً در بیانه خود به این مورد تأکید و تهران را تهدید کرده است. او همچنان جمهوری اسلامی را بزرگ‌ترین خطر اسرائیل می‌داند. این ادبیات در داخل ایران با واکنش‌های تند همراه بود و همچنان در مورد وعده صادق ۳ صحبت می‌شود و تهران در آمادگی انجام این عملیات است.

آیت... سید حسن خمینی:

در فضای مجازی در موقعیت تدافعی قرار گرفته‌ایم

آرمان ملی: یادگار امام (ره) در آیین افتتاح کافه کتاب کانون فرهنگی تربیتی «آفتاب» اظهار داشت: فرهنگ یک ابزار است، اگر توان تولید اندیشه داشته باشیم، این امکان به نفع ما کار می‌کند، اما اگر دیگران هجوم می‌کنند و اندیشه‌ها تولیدکننده است، ما ضربه می‌بینیم. آیت‌... سید حسن خمینی هویت دین اسلام را بر امر «خواندن» و کتابی استوار دانست که دعوت به خواندن آن شده است و گفت: با وجود این تأکیدات، ما در این راه بسیار عقب افتاده‌ایم. وی با اشاره به ورود فضای مجازی به عرصه، گفت: اگر ما دست‌بتر را در این فضا داشتیم، از آن استفاده بهتری می‌کردیم، اما چون در موقعیت تدافعی قرار گرفته‌ایم، از آن آسیب می‌بینیم. میشل فوکو انقلاب اسلامی را «انقلاب کاست» می‌نامد؛ یعنی ما از تکنولوژی روز استفاده می‌کردیم. سخنرانی‌های امام از طریق تلفن ضبط می‌شد و به همه جای ایران می‌رسید. وقتی در استفاده از تکنولوژی مولد باشیم از آن استفاده می‌کنیم، ولی وقتی پشت درها می‌نشینیم و فکر می‌کنیم آنها به ما حمله می‌کنند، تکنولوژی بلائی جان‌ها می‌شود و ضربه می‌خوریم. یادگار امام با اشاره به اینکه در محبت «جدل» نیز کسی که ابتدا سوال را طرح می‌کند برنده است، تصریح کرد: امروز اگر در فضای مجازی آسیب می‌بینیم به این خاطر است که در مقام «پاسخگو» قرار گرفته‌ایم و در مقام «سوال‌کننده» نیستیم. از قدرت خودمان استفاده نمی‌کنیم؛ قدرت ما چیست؟ معنویت است که می‌توانیم به دنیای امروز بدهیم. «خلأ معنویت» و «تهایی» دو خلأ بزرگ دنیای امروز است.